

III.

Câteva note despre Cetatea
Neamțului

(Dintr'o descriere inedită a comunei Neamțul)

Ruinele cetății Neamțul se găsesc situate pe vârful muntelui Timuș, cam la 150 m. deasupra terenului ce o înconjoară, foarte accidentat și greu de urcat. Cetatea e o clădire dreptunghiulară, cu patru turnuri, câte unul de fiecare colț, cari se înălțau peste restul clădirii, dându-i înfățișarea unui castel medieval. La turnul N-O., unde se află astăzi

terior (servind pentru luptători și apărătorii cetății). Din această epocă e și zidul așezat transversal în interior și alipit de zidul înconjurător despre S-E. El măsoară 6,50 m. lățime, 6 m. înălțime și 1,40 m. grosime, având pe ambele fețe, la bază, scobituri de câte 0,50/0,30 cm. goluri anume lăsate, în cari intrau grinzile de stejar ce serviau ca legături; prin cavitatea acestor goluri, zidul a mai rămas cu o bază de abia 0,40 cm., pe care se reazimă astăzi uriașul bloc de zid.

În calitate de fost arhitect-inginer al comunei Neamțul (1901—1906) și în baza cer-

1. Vedere a cetății Neamțul.
(Fotografie de la d-l Nerva Hodoș)

poarta principală de comunicație în cetate, era amenajat, în etaj, deasupra porții, un paracelis (capelă).

După examinarea arheologică ce am făcut ruinelor cetății (1902—1906), am deosebit toate lucrările de restaurare executate ulterior, opera lui Ștefan cel Mare. Citez: înălțarea zidurilor înconjurătoare propriu zise ale cetății, consolidarea celor patru laturi (unghiuri) prin contraforți formidabili, zidirea platformei din fața intrării principale, zidirea platformei în legătură cu capul podului, construirea de locuințe (cazarme cu etaje) în in-

terior ce am făcut atunci ruinelor cetății, am comunicat cele zise mai sus regretatului Grigore G. Tocilescu, fostul meu director la Muzeul național de anticități din București. Dânsul cunoștea personal pericolul ce poate surveni de la acest zid cu vremea, la prăbușirea sa el putând provoca, odată cu sineși, mai multe stricăciuni ruinelor de azi. Se impune deci luarea de măsuri pentru consolidare (sub zidire), evitându-se astfel din timp eventualele accidente de persoane, cunoscut fiind că cetatea este vizitată foarte mult de persoane anume venite, de excur-

sioniști, de școlari și de orășenii din Neamțul.

Vorbind după indicațiuni vădite, este de presupus că construcția platformei se afla în strânsă legătură cu zidurile înconjurătoare și cu podul ce conducea la platforma de pe care se dădea lupta contra armatelor năvălitoare ; în subterana acestei platforme se grămădia,

dela gura văii în sus, așa după cum ne-o arată chiar azi topografia terenului înconjurător, pe lângă care mai sunt de presupus, după cum se constată în interiorul cetății, existența unor galerii subterane, cari erau întrebuințate în timpuri grele, când armata dușmană înconjura cetatea. Atunci comuni-

2. Altă vedere a cetății Neamțul.
(Fotografie de la d-l Nerva Hodoș)

în cantități mari, nutrimentul trebuincios pentru armate.

Terenul în jurul cetății fiind prăpășios, nu permitea pe vremuri accesul la cetate, comunicația pe timp de pace la cetate făcându-se pe cărări tainice, ce mergeau cotite

cația din interiorul cetății cu terenul din afară și cu grajdurile ei, cari se găseau pe locul unde se află azi satul cu numele Nemțisorul, se făcea prin aceste subterane, ce răs-pundeau într'o vale adâncă, numită «Valea Dracului».

ARH. I. FAKLER